

Er skaden indtruffet ved eller i forbindelse med forlis, sammenstød, grundstødning, eksplosion eller brand, fastsætter 2. pkt., der svarer til PK art. 4,2 en særregel. Her må den, der kræver erstatning, jfr. stk. 1, først bevise skadens omfang, samt at skaden er indtrådt under transporten, men når dette bevis først er ført, påhviler det bortfragteren for at blive fri for ansvar at gøre det antageligt, at skaden ikke skyldes fejl eller forsømmelse fra hans side, altså en omvendt bevisbyrde svarende til bevisbyrdereglen i befragtningskapitlet i lovudkastets § 118, q, 2. pkt.

Stk. 3, der svarer til BK art. 4,5, bestemmer i 1. pkt., at der for håndbagagens vedkommende skal gælde de samme bevisbyrderegler, som i stk. 2 er fastsat for personskader, d. v. s. som hovedregel en almindelig bevisbyrde på den, der kræver erstatning og kun i de særlige tilfælde som forlis, sammenstød m. v. en omvendt bevisbyrde på bortfragteren. Når det for andet rejsegods end håndbagage i 2. pkt. er fastsat, at der her skal gælde en omvendt bevisbyrde på bortfragteren, så skyldes dette, at det her vil være meget lettere for bortfragteren at bevise, at han ikke har udvist fejl eller forsømmelse, end det vil være for passageren at bevise, at bortfragteren har udvist fejl eller forsømmelse.

I *stk. 4* er der for det særlige forsinkelsesansvar, jfr. lovudkastets § 191, fastsat en regel om omvendt bevisbyrde på bortfragteren med hensyn til, at tabet ikke skyldes fejl eller forsømmelse af ham selv eller nogen, han svarer for. Det må dog her erindres, at den, der kræver erstatning, først må bevise, jfr. stk. 1, at der faktisk er lidt et tab, dettes omfang, samt at dette tab er opstået som følge af forsinkelse i forbindelse med befordingen.

Stk. 5 fastsætter en særlig regel for de tilfælde, hvor bortfragteren påberåber sig ansvarsfritagelse for de såkaldte nautiske fejl, jfr. lovudkastets § 190, stk. 2, og tilsvarende ved forsinkelse, jfr. lovudkastets § 191, stk. 2; i disse tilfælde har bortfragteren bevisbyrden for, at disse omstændigheder foreligger. En tilsvarende regel gælder, hvor bortfragteren påstår, at ansvaret skal nedsættes eller bortfalde, jfr. lovudkastets § 192; her påhviler det bortfragteren at bevise, at der foreligger egen skyld fra passagerens side.

Til § 194.

Stk. 1 fastsætter de forskellige ansvarbegrænsningsbeløb dels de konventionsbestemte, nr. 1-4, dels det særlige begrænsningsbeløb for så vidt angår forsinkelsesansvaret, nr. 5.

Nr. 1 erstatter den gældende § 171, stk. 3, der for indenrigsfart samt for nordisk fart, jfr. anordning nr. 392 af 31. december 1938 og anordning nr. 502 af 30. december 1939, fastsætter en ansvarsbegrænsning for personskader på 20.000 kr. pr. passager. Dette begrænsningsbeløb, der er fastsat ved sølovsændringen i 1937, beroede ifølge bemærkningerne til lovforslaget, jfr. RT 1936/37 Tillæg A sp. 4250, på et skøn, man havde fundet passende under hensyn til størrelsen af den erstatning for fuldstændig invaliditet eller død, som blev givet efter reglerne om lovpligtig ulykkesforsikring.

I PK art. 6,1 er det fastsat, at bortfragterens erstatningsansvar for en passagers død eller legemsskade i intet tilfælde skal overstige 250.000 francs, hvorved forstås en møntenhed, som består af 65½ milligram guld af nihundrede tusindedels finhed, den såkaldte Poincaré-franc, der for tiden svarer til 0,5027057 danske kroner. Poincaré-francen er som bekendt ikke nogen national møntenhed, men anvendes som en regneenhed i en række internationale søretskonventioner, jfr. den gældende § 255 om begrænsning af rederansvaret, der, jfr. det den 12. januar 1972 fremsatte lovforslag, jfr. Ft.T. 1971/72 afd. A sp. 1398, foreslås ændret til § 235. Den i PK foreslåede ansvarsbegrænsning for personskader svarer således ca. til 125.000 kr. Baggrunden for fastsættelsen af dette beløb i 1961, hvor PK blev vedtaget, var de tilsvarende regler inden for den internationale lufttransport. Ifølge den såkaldte „Warszawakonvention“, der fastsætter visse ensartede regler om international luftbefordring, og som er undertegnet i Warszawa i 1929 og ændret i Haag i 1955, er ansvarsbegrænsningen fastsat til netop 250.000 Poincaré-francs ved personskader, jfr. denne konventions art. 22,1, der er ratificeret af Danmark den 3. maj 1963, og som er bekendtgjort i Lovtidende C nr. 34 af 17. august 1964. Ifølge lov om luftfart, jfr. lovbekendtgørelse nr. 381 af 10. juni 1969 § 111 er ansvarsbegrænsningsbeløbet fastsat til 124.205 kr. Som følge af den almindelige